

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **A. A.**, narozený dne ..., ev. č. ..., státní příslušnost Uzbekistán,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65
Balková,
zastoupený Mgr. Petrem Bílým, advokátem,
sídlem Prešovská 337/6, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2019, č. j. OAM-51/LE-BA02-BA04-PS-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 2. 5. 2019.
2. V žalobě žalobce namítal, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím a poukazuje na to, že v průběhu správního řízení žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“ nebo „s. ř.“), neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu odpovídajícím okolnostem případu (§2 odst. 4 s. ř.) a dále porušil § 68 odst. 3 s. ř., a s ohledem na to je jeho rozhodnutí nejen nezákonné, ale rovněž nepřezkoumatelné.

Žalobce dále namítal, že žalovaný nedostatečně odůvodnil nevyhnutelnost uložení tak závažného opatření, které je svou povahou zbavením osobní svobody žalobce, na nezanedbatelnou dobu 110 dnů. V napadeném rozhodnutí scházejí přesvědčivé důvody, že v případě žalobce jde o opatření nezbytné, nenahraditelné jiným postupem, a navíc, že jde o opatření nutné po celou stanovenou dobu. Dle žalobce je nepravděpodobné, že by k pravomocnému ukončení azylového řízení došlo před uplynutím doby zajištění (110 dnů), nebo před uplynutím základní zákonné lhůty k vydání rozhodnutí (6 měsíců). Odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje pouze zdůvodnění „maximální“ doby zajištění, což je ovšem dle názoru žalobce nevhodný postup, protože žalovaný je povinen žalobce zajistit na co nejkratší dobu. Zajištění na maximální délku doby je tak v přímém rozporu s požadavkem na minimalizaci zásahu správních orgánů do základního práva žalobce na osobní svobodu.

Dále žalobce konstatoval, že řádný průběh řízení o mezinárodní ochraně je také v jeho zájmu a nemá důvod se úkonům v rámci tohoto řízení nijak vyhýbat. K tomu žalobce dodal, že hlavním účelem jeho žádosti nebylo pouze zabránit realizaci správního vyhoštění, jak se domnívá žalovaný, nýbrž zabránit vyhoštění z konkrétních důvodů, a to z obavy o svůj život v případě návratu do země původu. Žalovaný tedy nedostatečně posoudil všechny zákonné možnosti pro řešení případu žalobce, zejména ve vztahu k § 47 zákona o azylu.

3. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** předně uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, neboť má za to, že v rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že žalobce je možné dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajistit, a také z jakých důvodů byla stanovena doba zajištění do 20. 5. 2019. Žalovaný je přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil, a k jakým závěrům je tyto úvahy vedly. Žalovaný též zdůvodnil, z čeho vycházel, když se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že v daném případě má za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o mezinárodní ochranu dříve, neboť v České republice pobývá nepřetržitě od února 2017. Z výpovědí žalobce učiněných v rámci správního řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, ani z jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nevyplynulo naprosto nic, co by mu nebylo známo již před jeho zajištěním, nebo co by mu bránilo v podání žádosti. V průběhu řízení o zajištění vedeného OPKPE Praha bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce dlouhodobě vědomě pobýval na území ČR bez jakéhokoliv pobytového oprávnění, vykonával zde nelegálně výdělečnou činnost, nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území a mařil výkon správního rozhodnutí. V rámci správních řízení o zajištění a o vyhoštění žalobce žádnou obavu z pronásledování či vážné újmy nezmínil, pouze uvedl, že v Uzbekistánu je špatně a v Česku dobře, a přesto jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že mu v Uzbekistánu hrozí zabití a

vězení. Z postupu žalobce je dle žalovaného zřejmé, že proto, aby se vyhnul vyhoštění a mohl na území ČR nadále setrvat, i nelegálně, využije jakékoliv možnosti, včetně podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že cílem žalobce ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním či vážnou újmu, nýbrž vyhnout se hrozícímu vyhoštění, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Z výše uvedených důvodů žalovaný neuplatnil zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, neboť by to dle jeho názoru nebylo účinné.

Z jednání žalobce žalovaný vyvodil účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný měl za to, že přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že v daném případě lze důvodně předpokládat žalobcovo pokračující nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z pobytové historie žalobce vyplývá, že si svého nelegálního pobytu byl vědom. Nerespektování opakovaně uložených správních vyhoštění představuje neúctu žalobce k právnímu řádu ČR a dává žalovanému představu o tom, jak by se žalobce s největší pravděpodobností choval v průběhu azylového řízení. S ohledem na všechny skutečnosti výše uvedené, považuje žalovaný přijaté správní rozhodnutí za souladné se zákonem a přiměřené okolnostem.

4. Závěrem žalovaný odkázal na podklady shromážděné ve spisové dokumentaci a navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
5. Ze zaslaného **správního spisu** soud ověřil, že skutečnosti uvedené ve vyjádření žalovaného odpovídají obsahu spisového materiálu a napadeného rozhodnutí. Nad rámec uvedeného ze spisu doplňuje následující skutečnosti: Žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob (ENO) s platností od 23. 5. 2017 do 6. 12. 2019 a v Schengenském informačním systému (SIS II) s datem ukončení 7. 12. 2019. Žalobci bylo dne 1. 5. 2017 rozhodnutím č. j. KRPA-159002-15/ČJ-2017-000022 uloženo správní vyhoštění na dobu 18 měsíců. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 23. 5. 2018, přičemž lhůta k vycestování do 20 dnů od nabytí právní moci mu byla stanovena rozhodnutím ze dne 6. 11. 2017 č. j. KRPA-344546-9/ČJ-2017-000022. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že mu v Uzbekistánu hrozí 20 let vězení, kde ho určitě zabijí.
6. Soud ve věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nežádali nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).
7. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
9. Dle § 46a odst. 5 zákona o azylu „*Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 120 dnů.*“

10. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí *rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*. Podle odst. 2 zmíněného ustanovení *může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*.
11. V úvodu žalobce namítal porušení § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav a porušení § 68 odst. 3 správního řádu, a s ohledem na to měl žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Vzhledem k tomu, že žalobce svou námitku dále nijak nekonkretizuje, soud se k ní vyjádří též v obecné rovině. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a neshledal namítané porušení ustanovení správního řádu. Řízení o zajištění bylo vedeno v souladu se správním řádem, napadené rozhodnutí se opírá o skutkový stav, který má oporu ve spisové dokumentaci a byl řádně a dostatečně zjištěn, a z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, z jakých podkladů žalovaný vycházel, jakým způsobem je hodnotil, a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly.
12. Žalobní námitky žalobce dále směřovaly k otázce, zda nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 Sb. má zavedení institutu zvláštních opatření svůj základ v přepracované přijímací směrnici. Lze jej nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „*V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření*“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „*mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení*“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
13. Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí v té části, která se vztahovala k neúčinnosti zvláštních opatření (str. 3-4), a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr o neúčinnosti zvláštních opatření. Těmito okolnostmi byly vědomý neoprávněný vstup a pobyt žalobce na území ČR bez oprávnění ke vstupu a pobytu; neučinění jakýchkoli kroků k legalizaci pobytu; nepožádání o mezinárodní ochranu kvůli své bezpečnosti dříve, přestože žalobce pobýval mnoho měsíců na území ČR a učinit tak mohl; snaha žalobce vyhnout se vyhoštění a pokračovat v neoprávněném pobytu na území ČR za použití jakýchkoli prostředků, jakož i reálné nebezpečí, že by žalobce po propuštění ze zajištění mohl zpřetrhat veškeré kontakty s veřejnou mocí ČR a neoprávněně vstoupit na území jiného státu, čímž by byl zmařen také průběh řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
14. Žalovaný tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a jeho pobytovou historii od okamžiku opuštění vlasti až po vydání správního vyhoštění českými správními orgány a

podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, přičemž neshledal mírnější donucovací opatření účinnými. Jeho závěry měly oporu ve správním spisu. Žalovaný vycházel z žalobcova dřívějšího jednání a výslovných sdělení do protokolu o výsledku, přičemž pouze z nich lze usuzovat, jak bude žalobce se správním orgánem spolupracovat do budoucna. Zejména nepřehlédl skutečnost, že žalobce měl reálně možnost požádat o mezinárodní ochranu již dříve. Není tedy pravdou tvrzení uváděné v žalobě, tj. že cílem podání žádosti o mezinárodní ochranu není pouze snaha zabránit hrozícímu vyhoštění, nýbrž obava o život. Soud podotýká, že žalobce pobývá na území ČR již od února 2017, kdy mu důvody uváděné v žádosti o mezinárodní ochranu již museli být známy. Toto období soud jednoznačně považuje za dostatečně dlouhé minimálně k tomu, aby se žalobce pokusil kontaktovat příslušné státní orgány a žádost podat.

15. Příklad žalobce, který nerespektoval právní řád ČR a EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.

Zdejší soud k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016-48, ze kterého vyplývá že: „Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.“

16. Další okruh žalobních námitek se týkal přiměřenosti a zákonnosti délky zajištění. Žalovaný při jejím stanovení vycházel z toho, že bude nezbytné posuzovat podanou žádost posuzovat standardně a nikoliv ve zkráceném řízení. Stanovení doby zajištění na 110 dnů respektovalo maximální možnou délku trvání zajištění. Volba délky zajištění podléhá správnímu uvážení žalovaného, soud by do tohoto správního uvážení mohl vstoupit jediné tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo patrné, z jakých skutečností žalovaný při jejím stanovení vycházel. To není případ právě posuzované věci.
17. Lze tedy shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek a za současného dodržení mezi správní úvahy, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, poté, co se ujistil, že žalobci není možné uložit některé ze zákonem předvídaných zvláštních opatření nahrazujících omezení osobní svobody. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí byla jasně seznatelná východiska žalovaného, stejně jako jeho úvahy a konečné závěry, přičemž celé odůvodnění rozhodnutí bylo logicky soudržné. Doba zajištění ani zajištění samotné neodporovaly mezinárodním závazkům ČR plynoucím z čl. 5 Úmluvy a z přijímací směrnice.
18. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 8. dubna 2019

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně